

welche ich fortgesetzt untersuchen werde. Die Empfindlichkeit des galvanomagnetischen Condensators ist ausnehmend grosz. Ich wünsche, dasz viele Physiker von demselben für die Untersuchung galvanischer Verhältnisse Gebrauch machen wollten. Nach *Erman* hat *Poggendorff* dieses schon in vielen Fällen gethan. Ich wünsche, dasz er seine Versuche bekannt machte.<sup>1</sup>

## ET MIDDEL TIL AT BEFORDRE UDVIKLINGEN AF DAMPE

(TIDSSKRIFT FOR NATURVIDENSKABERNE. UDGIVET AF H. C. ØRSTED, J. W. HORNEMANN OG J. REINHARDT.  
BD. I. P. 299—300. KJØBENHAVN 1822)<sup>2</sup>

I *Gehlers Journal für Chemie und Physik* B. 1. (Berlin 1806) S. 277—289<sup>3</sup> bekjendtgjorde jeg nogle Forsøg, der viste, at Luftudviklinger, som i Følge de chemiske Bestanddele skulde foregaae i en Vædske, ikke finde Sted, uden at de begunstiges af Berøringen med et fast Legem. Det samme lader sig naturligviis ogsaa anvende paa Dampudviklinger. Hænger man en Metaltraad midt i en kogende Vædske, saa vil man finde at denne besætter sig med Dampbobler ligesom Bunden af Karret, hvori Kogningen skeer. Heraf følger, at en stor Mængde af tynd Metaltraad, som i behørige Bøjninger udbredes i en Vandmasse, vil befordre Hurtigheden af Dampudviklingen deri. Denne Tanke har jeg prøvet, ved at lægge omtrent 10 Pund Messingtraad af  $\frac{1}{5}$  Lin. Tykkelse i en Destilleerkjedel, der omtrent tager 20 Potter Vand. Udfaldet var, at der ved lige Ild beholdtes 7 Potter destilleret Vand i samme Tid, som man uden denne Metaltraad ikkun plejede at erholde 4 Potter overdestilleret. Samme Middel anvendtes derpaa ved en Dampkjedel, der brugtes til *Siemens's* Forsøg i Kartoffelbrændevinens Forfærdigelse. Her var ikke Lejlighed til saa bestemt Sammenligning; men Virkningen var aabenbar. I England har man nyligen udtænkt en Fremgangsmaade, der beroer paa samme Grundsætning. Naar nemlig en Dampkjedel er stærkt opfyldt med Steen, skeer Kogningen ikke mere deri med den behørige Hurtighed. Man erholder derimod atter en rask Dampudvikling, naar man i Kjedelen kaster noget af det Støv, der falder af ved Maltets Rensning, og som meest bestaaer af de afstødte Spirer. Her befordre da en stor Mængde smaae faste Dele Dampudviklingen.

Ørsted.

<sup>1</sup> Dies ist geschehen in *Okens Isis*. H. 9. d. Red.

<sup>2</sup> [Findes ogsaa i: *Schweiggers Journal für Chemie und Physik*. Bd. 38. P. 511—12. Nürnberg 1823. — *Trommsdorffs Neues Journal der Pharmacie*. Bd. 7. St. 1. P. 161—62. Leipzig 1823.]

<sup>3</sup> [Denne Udgave Bd. 1. P. 278.]